

Oplata prenumeracyjna na Kronikę Wiadomości Krajowych i Zagranicznych wynosi: a) w Warszawie rocznierz. 7 kop. 20 (złp. 48); b) kwartalnie rs. 4 kop. 80 (złp. 12); miesięcznie kop. 60 (złp. 4).

KRONIKA

Na prowincji w Królestwie z pocztą rocznierz. 12 (złp. 30); w Warszawie z pocztą rocznierz. 3 (złp. 7); w prowincji z pocztą rocznierz. 12 (złp. 30); w Warszawie z pocztą rocznierz. 3 (złp. 7); w prowincji z pocztą rocznierz. 12 (złp. 30); w Warszawie z pocztą rocznierz. 3 (złp. 7).

WIADOMOŚCI KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH.

Jutro ŚŚ. Adama i Ewy.
Wschód słońca o g. 8 m. 11.—Zach. o g. 3 m. 49.

Biuro Redakcji przy ulicy Krakowskie-Przedmieście w domu Nro 391, naprzeciw Saskiego placu.

Dziś rano stopni ciepła 1, wczoraj w poł. ciepła 5.
Wysokość wody na Wiśle stóp 5 cali 10.

OD REDAKCJI.

Kończy się wkrótce pierwszy rok naszego istnienia. Ze współczuciem przyjęci u wstępu do trudnego zawodu, w którym za główny cel położyliśmy sobie pocziwając pracę i sumienną służbę ogółowi, staraliśmy się w miarę sił naszych odpowiedzieć słusznym jego wymaganiom.

Początki nasze były trudne. Usiłowaliśmy przyswoić dziennikarstwu krajowemu pytania ekonomiczne, dotąd mu obce, i rozszerzyć zakres wiadomości kraj obchodzących. Staraliśmy się krytykę krajową podnieść do bezstronności i powagi. Nie pominęliśmy żadnej z kwestji bieżących, czy to w kraju czy zagranicą, tak w dziedzinie nauk, literatury i sztuki, — jakoteż w przedmiotach gospodarstwa krajowego, przemysłu i handlu.

Winniśmy w tej chwili wyrazić serdeczną wdzięczność czytelnikom naszym, za dochodzące nas ze wszystkich stron kraju zachęty, i prosić ich nadal o łaskawe względy i sąd wyrozumiały.

W roku przyszłym po raz obranej drodze stale postępować będziemy. **Kronika Wiadomości Krajowych i Zagranicznych** wychodzić będzie nadal codziennie bez żadnej zmiany formatu i ceny, wraz z **Przeglądem Rolniczym, Przemysłowym i Handlowym**. W pierwszym kwartale drukować będziemy w odcinku powieść **Z. Kaczkowskiego** pod tytułem **ANNUNCJATA z pierwszych czasów Stanisława Augusta**. Później drukować będziemy powieść p. **J. Korzeniowskiego**.

Upraszamy Szanownych Prenumeratorów na prowincji zamieszkających, o wczesne zapisywanie się po właściwych stacjach lub urzędach pocztowych, albo przez nadsyłanie pieniędzy do Redakcji, dla uniknięcia zwłoki i przerwy w odbiorze Kroniki.

Oplata prenumeracyjna na **Kronikę Wiadomości Krajowych i Zagranicznych** wynosi: a) w Warszawie rocznie rs. 7 k. 20 (zł. 48); b) kwartalnie rs. 1 k. 80 (złp. 12); miesięcznie kop. 60 (złp. 4). Na prowincji w Królestwie z pocztą rs. 12 (złp. 80); kwartalnie rs. 3 (złp. 20). W cesarstwie też sama opłata co na prowincji w Królestwie, z dodaniem rs. 4 rocznie lub 1 kwartalnie na koperty. Prenumerujący kilka egzemplarzy Kroniki, albo kilka pism perjodycznych płacą tylko za jedną kopertę. Pieniądze nadsyłać należy pod adresem: **Do Redakcji Kroniki Wiadomości Krajowych i Zagranicznych w domu Panien Wizytek pod Nrem 391 przy ulicy Krakowskie-Przedmieście w Warszawie**. Dodanie **zbytecznych** lub **niewłaściwych** wyrazów do tytułu naszego pisma, staje się powodem omyłek, za które Redakcja odpowiedzialną być nie może.

Zadne opóźnienie lub niedojście numerów Kroniki z winy Redakcji miejsca mieć nie może, wszelkie jednak reklamacje z tego powodu, jak najspieszniej i najskrupulatniej załatwiane będą.

Wszyscy prenumeratorowie Kroniki, mogą otrzymać w osobnym wydaniu powieść **Zyg. Kaczkowskiego**, pod tytułem **STACH Z KEPY** za uiszczeniem opłaty dodatkowej kop. sr. 50; za przesyłkę pocztową dodaje się kop. sr. 10.

Od 1go Stycznia roku przyszłego, Kronika drukowaną będzie **nowemi czcionkami**.

Z Petersburga 29 Listopada (11 Grudnia).

— Przez ukazy CESARSKIE do kapituły orderów, z dnia 26 Sierpnia, NAJELASKAWIEJ mianowani kawalerami orderów: Śgo Włodzimierza 3ej klasy, p. o. ober-prokuratora I departamentu rządzącego senatu, zawiadujący sprawami ogólnego zgromadzenia trzech pierwszych i heroldyjnego departamentów senatu, rzeczywisty radca stanu **Luboszczyński**, vice-gubernator Kowieński, rzeczywisty radca stanu **Poray-Lątkowski**, i naczelnik okręgu celnego Kaliskiego, radca stanu **Alston**, w nagrodę odznaczonej gorliwością służby i prac szczególnych. — Śtej Anny 2ej klasy z koroną, gubernjalni marszałkowie: Podolski, radca kolegjalny **Sulatycki**, i Witebski rotmistrz **Jurjewicz**, w dowodzie łaski Monarszej ku szlachcie pomienionych gubernji i w nagrodę gorliwością odznaczonej służby; prezes izby skarbowej Podolskiej radca stanu baron **Korf**, w nagrodę takiejże służby i prac szczególnych; vice-gubernator Witebski, radca koleg. **Pietrowski**, w nagrodę takiejże służby, i inspektor klass Horyhoreckiego instytutu rolniczego radca stanu **Celliński**, w nagrodę takiejże służby i prac szczególnych. — Śgo Stanisława 2ej klasy, były marszałek powiatowy, Wielizki major **Alexiano**, marszałkowie powiatów: Białostockiego, porucznik **Sakowicz**, Borysowskiego, major **Czudowski**, w dowodzie osobiwej łaski Monarszej ku szlachcie rossyjskiej, w osobach jej przedstawicieli, w uroczystym dniu koronacji JEHO CESARSKIEJ MOŚCI i w nagrodę odznaczonej gorliwością służby; oficerowie straży pogranicznej, dowódcy kompanji: Wileńskiej brygady major **Melech**, Wierzbolowski brygady major **Plaksowski**, i nadzorca brygady Kaliskiej kapitan **Stammati**, w nagrodę odznaczonej gorliwością służby.

— **Zdania Rady Państwa NAJWYŻEJ** zatwierdzone: dnia 16 października 1856 roku: 1) Bonifacy **Przytułski**, z synami: Józefatem, Izydorem i Wincentym (2 imion), Florjanem, Jakóbem i Józefem-Franciszkiem (2 imion), mają być wykreśleni ze spisu jednodworców, przyłączeni, na mocy złożonych dowodów, do rodu Przytułskich, których szlacheckie pochodzenie uznane zostało w 1850

NASZE DZIECI.

POWIEŚĆ W DWÓCH TOMACH.

przez

Autora Kłopotów Starego Komendanta.

TOM I.

(Ciąg dalszy).

Nie wystawicie sobie czytelnicy moi, ile mię to szczególniejsze spotkanie ucieszyło. Rękami i nogami jak to mówią, przyczepiłem się do nowo odkrytego bohatera innej powieści; a gdy w kilka dni później poznałem się z nim bliżej, tylem go męczył, dręczył, prosił i nudził, że wreszcie przyrzekł mi nadesłać swoje notatki, zastrzegając unikanie wszelkich okoliczności dających ślad odkrycia znajomych postaci i okolicy.

Tym sposobem i tak nadspodziewanie, podróż moja przyniosła mi jeszcze coś korzystniejszego niż szukane natchnienie. — Miałem dość grubego rękopismu, kilka listów i notatek własną ręką pana Józefa pisanych, które przez całą drogę tuląc jakby nieoceniony skarb jaki, przywiozłem do Warszawy, rozpatrzyłem, odczytałem

i o to z tak gotowym wątkiem dalszej powieści, spieszę podzielić się z wami czytelnicy moi w formie i porządku jaki mi się najwłaściwszym wydał.

Z Rękopismu pana Józefa.

I.

Jeżeliście czytelnicy zwrócili baczność uwagę na opowiedziane w poprzednich tomach wypadki mojego życia, sądzę przyznacie ze mną, iż najgłówniejszym powodem doznanych umartwień i gorzkich zawodów jakie przebyłem, był brak woli i rodzaj nierozważnej, rozlazłej słabości mego charakteru.

Przy każdym nieszczęściu jakie na nas Opatrzność zsyła, zwykliśmy w otaczających nas okolicznościach czy osobach, czy wreszcie w niewytłumaczonym fatalizmie widzieć jego przyczynę. Nikt, a przynajmniej mało kto uderzwszy się w piersi zechce przyznać się do winy, z energią i niezłomnem postanowieniem jąć się poprawy, i każdy zarodek przyszłego nieszczęścia uporczywie wytypić, kiedy do tej roboty najszczęśliwsza nadarza się pora. Dziś po tylu doświadczeniach o których tak dobrze i dawniej

wiedziałem, śmiem twierdzić, że każdy człowiek bez wyjątku w sobie samym nosi już swą przyszłość, szczęście czy nieszczęście własnego ducha, i od niego też zależy uprzyjemnić sobie to życie, lub zatruć je i zmarnować na czczych uganianach się za tem wszystkim co niewzględna namiętność wciąż do ucha nam szepta.

Gdyby ludzie z chrześcijańską pokorą znosili te ciężkie krzyże utrapień, nie gięli się mrużąc na niesprawiedliwość losu, sądzili siebie surowiej niż bliźnich, pobożali innych słabościami, a w pracy, wytrwałości i żelaznym harcie ducha szukali swych celów, mniej byłoby utrapień na ziemi, mniej byłoby narzekania, mniej... ale prawda, nie byliśmy wtedy ludźmi... mieszaniną złego i dobrego... Ot lepiej porzuciwszy te zużyte już morały, powiodę za sobą czytelników po tej kolei wypadków, tak pospolitych w dzisiejszym życiu, wielu mego stanu młodzieńców.

Przypominacie sobie jak w czasie licytacji resztek fortuny pani Gąsiewskiej, dawniejszy jej sługa rubaszny Tarkowski gwałtem prawie zabrał mię z sobą na bryczkę. Otóż przyznam się wam, w pierwszej chwili odurzony jeszcze tą krętaniną, rozpaczą biednej kobiety, myślą o jej przyszłości, nie miałem czasu zastanowić się nad

roku przez senat i wpisani do 1 części księgi wywodowej. 2) Paweł-Piotr (2 imion) z synem Sebastianem i Joachim Jan (2 imion) *Biliński*, na mocy złożonych dowodów, że przodkowie ich, w 2ch pokoleniach, posiadali majątki szlacheckie z włościanami, mają być wykreśleni ze spisu jednodworców, przywróceniu do pierwotnej przodków ich szlacheckiej godności i wpisani do 1 części księgi wywodowej. 3) Teofil, Joachim, Józef z synami: Edwardem-Placydem-Leonardem (3 imion) i Fortunatem-Kazimierzem (2 imion), Jan, Antoni, Xawery, Bazyli, Kazimierz, Justyn, Józef, Antoni, Jakób, Adam z synami: Kazimierzem, Maxymilianem-Mikołajem (2 imion) i Mikołajem-Lucjuszem (2 imion) i Hilary z synem Mikołajem-Szymonem (2 imion), *Zaliwakowie*, na mocy złożonych dowodów, że przodkowie ich posiadali w czterech pokoleniach majątki szlacheckie z włościanami, mają być wykreśleni ze spisu jednodworców, przywróceniu do pierwotnej przodków szlacheckiej godności i wpisani do pierwszej części księgi wywodowej. 4) Jan, Franciszek, Antoni, Jan, Antoni, Walenty, Bonifacy-Ignacy (2 imion), Jan z synami: Wincentym, Felicjanem i Antonim-Józefem (2 imion), Adam, Franciszek, Jan z synem Hipolitem i Franciszek z synami: Władysławem i Józefem *Kisielowie*, na mocy złożonych dowodów, że ich przodkowie posiadali w czterech pokoleniach szlacheckie majątki, po wykreśleniu tych z ich listy, ze spisu jednodworców, którzy doń byli zaciąganci, mają być przywróceniu do pierwotnej przodków godności szlacheckiej i wpisani do szóstej części księgi wywodowej. — Dnia 26 października 1856 roku. — 5) Józef-Wincenty (2 imion), z synami Wojciechem i Janem i Adam *Nasalscy*, na mocy złożonych dowodów mają być przyłączeni do rodu Nasalskich, którego szlachectwo zostało w roku 1848 uznane przez były tymczasowy komplet heroldji, wykreśleni ze spisu jednodworców i wpisani do szóstej części księgi wywodowej.

Ogłoszenia od Rządzącego Senatu.

Kancelarja 2go departamentu senatu wzywa strony do odczytania zapisów w sprawach, przysłanych: 1) Od Wileńskiego cyw. gubernatora, o poszukiwanych na obyw. Stan. *Blasko*, przez klasztor KK. Franciszkanów. Dzisiejszych rubli 1000 assyg. za testamentem rotn. *Szysko*. 2) Od p. o. Mohylewskiego cyw. gubernatora, o ziemię i łaki poszukiwane na obyw. *Otonie Sianożęckim*, przez Bartłomiejowską cerkiew. 3) Od tegoż, o daniu wolności poddanym dworskim obyw. *Niektudowa*, i o pieniężnem wynagrodzeniu go ze skarbu.

Do 1go oddziału 3 depart. weszły sprawy apelacyjne: z izb sądu cywilnego: 1) Wileńskiej, 8 Listopada, szlach. *Miech, Turczyński*, a w jego stopniu obyw. *Anny z Czechowiczów Ruszczykowej*, ze szl. *Wolskimi*, o majątek *Dubowice*. 2) Kowieńskiej, 12 Listopada obyw. *Majerowej*, z córką jej *Marią Parczewską*, o darownym zapisie. Od gubernatorów cywilnych: 3) Wołyńskiego, 10 Listopada Samoczyńskiej cerkwi z obyw. *Rotaryuszową* o ziemię. 4) Wołyńskiego, 14 Listopada Krupieckiego kościoła z księciem *Lubomirskim* i obyw. *Bereżekiem*, o annuatę. 5) Wileńskiego, 12 Listopada o włościanach majątku skarbowego *Kuryłowicze*, przywłaszczanych przez obyw. *Czyżo*.

swojem położeniem, a raczej w tym haosie krzyżujących się wrażeń, nie byłem w stanie utworzyć sobie jasnego o nim pojęcia. Starzec widząc że szanował to moje umysłowe odrętwienie, bo ani jednym słowem nie przerwał uporczywej zadumki, ani jednym gestem nie dał poznać, że milczenie moje jest mu uciążliwem.

Tymczasem w miarę posuwania się naszej podróży, piękność nieznaną mi okolicy, nowość przedmiotów, ruchliwa panorama odbywającego się żniwa, powoli odwracały moją uwagę od przykrych myśli ciążyących na sercu.

Bo w istocie żniwa nasze czy to skutkiem nadziei jakimi cieszy się oko rolnika patrzącego na obfite plony swej pracy, czy też może wspomnieniem z lat dziecińczych, mają dla mnie coś tak przynęcającego, coś wesołego i niezwykłego, że kto wie, czybym powabów tej pory roku na równi z powabami wiosny nie postawił. Dzień też był prześliczny, bez żadnej chmurki szafirowy mocno horyzont ogarniał półkółką całą okolicę, wietrzyk swawolnik przyczaiwszy się gdzieś tam daleko, ani myślał wionąć, ognista zaś słoneczna tarcza wystrzeliwszy aż na szczyt nieba, zdawała się zionąć promieniami żywego ognia. Powiednięte gromadki kwiatów, schylają

W ogólnem zgromadzeniu 4. 5 i granicznego departamentów, naznaczone zostały do wysłuchania sprawy: na 30 Listopada: 1) Asses. kolegi *Kalenkiewiczowej* z jej dziećmi *Lagiewnickimi*. 2) Z rzeczy opieki Jana *Znwiszy*, nad majątkiem córki jego *Teofli Prószyńskiej*. W departamencie granicznym naznaczona została do wysłuchania na 29 Listopada sprawa: O spornych granicach majątku skarbowego *Żolpy* w gub. *Kowieńskiej* z ościennymi obywatelskimi majątkami.

Wzywają się do sądów powiatowych spadkobiercy: *Dziśniewskiego* (Opieki szl.), księcia *Mikołaja Radziwiłła*. *Mohylewskiego* (Mohyl. gub.), radcy hono. *Kochanowicza*. *Mohylewskiego* (Podol. gub.), księdza *Łukasza Hnickiego*. *Kamienieckiego*; 1) szlaba-kapitanowej *Boguszanow*; 2) kolegi sekretarzowej *Józefiny Ostrowskiej*.

W Mohylewskim urzędzie powz. opieki będą się sprzedawały z licytacji: 1) majątek obyw. *Reginy Komarowej*, wieś *Konochowka*, w pow. *Klimowickim*; dusz 62, z ziemią i zabudowaniami. Czysty dochód wynosi 460 rs. Termin 11 Stycznia 1857 r. — 2) Majątek obyw. *Michała Moraczewskiego*, wieś *Zaliwie* w pow. *Rohaczewskim*, dusz 44; z ziemią i zabudowaniem. Dochód czysty wynosi 592 rs. Termin licytacji 24 Stycznia 1857 r.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

W IMIENIU NAJJAŚNIEJSZEGO

ALEXANDRA II,

CESARZA WSZECH ROSSJI, KRÓLA POLSKIEGO,
& & &

Rada administracyjna Królestwa.

W skutek NAJWYŻSZEGO pozwolenia *Tadeuszowi Mieczkowskiemu v. Miecznikowskiemu* powrotu do kraju, jako też na zasadzie postanowienia z dnia 17 (29) Czerwca 1841 roku, na przełożenie dyrektora głównego prezydującego w komisji rządowej przychodów i skarbu, stanowi co następuje:

Artykuł 1. *Tadeusz Mieczkowski* inaczej *Miecznikowski* postanowieniem rady administracyjnej z dnia 28 Czerwca (10 Lipca) 1835 r., na konfiskatę majątku skazany, wraca do używania praw cywilnych od dnia 7 (19) Lutego 1851 r. jako daty NAJWYŻEJ mu udzielonego ulaskawienia. Majątek jakiby od tej daty stał się jego własnością, nie ulega już konfiskacie, której skutki rozciągają się tylko do funduszów wykrytych, lub wykryć się jeszcze mogących, jakie tenże *Mieczkowski* przed datą ulaskawienia posiadał, lub też jakie na niego po tej dacie jakim bądź prawem przypadają.

Art. 2. Wykonanie niniejszego postanowienia, które przez pisma publiczne ma być ogłoszone i w dzienniku praw zamieszczone, komisjom rządowym, sprawiedliwości, oraz przychodów i skarbu, w czem do której należy, poleca.

Działo się w Warszawie, dnia 20 Listopada (2 Grudnia) 1856 r.

Namiestnik, General-Adjutant (podpisano) *Książę Gorczakow*.

Dyrektor główny prezydujący w komisji rząd. przychodów i skarbu, radca tajny (podpisano) *Łęski*.

Sekretarz stanu, radca tajny (podpisano) *T. Le Brun*.

nadobne główki ku ziemi, drzewa aż wonię balsamicznem technieniem, a nastrzępione ptastwo kryje się w ocienione miejsca, lub dopadłszy jakiej kałuży, pławi się trzepiąc skrzydłami.

W polu jednakże ruch był niesłychany. Gdzie spojrzysz liczniejsze i mniejsze gromadki żniwiarzy roją się jak białe mrówki wśród wykrojonych szczyrbów złocistej przenicy. Jeden na przodzie jak czoło gromadki uwija się żwawo, kłosa leją mu się z pod ręki dwoma strumieniami, czasami zakrzywiony sierp błysnie ponad głową, czasami wyprostowany otarłszy pot z opalonej twarzy, powlecze okiem po reszcie towarzyszków, nie ręczę czy nie z większą dumą niż jaki wódz na swe zastępy wiodąc je do szturm.

We wsiach za to cisza i pustki grobowe; wszystko co żyje zdążyło na pole, każdą niemal chatę zastaniesz opuszczoną lub zamkniętą; dzieci wloką się za matkami, swawolą po ścierniskach znosząc garście pożętego zboża, albo nakrywając się płachtami, śpią w najlepsze po bruzdach. Starcy, kaleki, a nawet chorzy, nie mogą dosiedzieć w izbach, wylazą i oni choćby do sadu, a leżąc pod cieniem drzewa, ich niedołęztwo mniejszem się wydaje, gdy mogą popatrzeć na to piękne niebo, odetchnąć wonnem powietrzem i słyszyć

Ober-Policmajster m. Warszawy. — Wyłożone przez rząd kosza znakomite na zaopatrzenie miasta w wodę rzeczną filtrowaną, tudzież na urządzenie tak ku ozdobie, jako też dla wygody mieszkańców wodotrysków, studzien i sadzawki w ogrodzie Saskim, zwiększają się jeszcze z powodu repeteracji uszkodzeń, zrządzanych dość często przez ludzi złej woli niedbałych o dobro ogólne i upiększenie miasta, oraz przez dzieci bez dozoru włóczące się. Celem uniknienia szkód takowych, zechcą mieszkańcy miasta przyjść w pomoc władzy, upominając sługi, aby przy nabieraniu wody ze studzien nie psuli kurków żelaznych, a dzieci ażeby nie wrzucały kamyczków do otworów przy studniach i wodotryskach i do sadzawki w ogrodzie, niemniej, ażeby dzieci nie zgromadzały się dla swawoli przy studniach i wodotryskach, a bardziej jeszcze, ażeby nie ważyły się poruszać przedmiotów, dla użytku publicznego służących. Nabieranie wody do beczek z studzien wodociągowych nie może być dozwolone dla dwóch przyczyn: 1) że nalewanie do beczek wymaga długiego czasu, przez co przychodzący z konewkami i innymi pomniejszymi naczyniami doznają zwłoki; 2) że przez zajazd wozów psują się bruki przy studniach, a zawadzając o korby łamają takowe, co już niejednokrotnie miało miejsce. Z tego powodu do czasu wydania oddzielnych przepisów, co do porządku zaopatrywania mieszkańców w wodę, zabrania się wjeżdżać na bruk przy studniach, przywiązując węże skórzane do kurków dla nalewania do beczek wody (z wyjątkiem tylko straży ogniowej). Gdyby jednak wbrew rozporządzeniu powyższemu, dostrzeżone zostały dzieci lub sługi i w ogóle mieszkańcy dopuszczający się uszkodzeń studni, wodotrysków i sadzawki w ogrodzie Saskim, lub otwierający okna gdzie są urządzone kurki dla nabierania wody przez straż ogniową, w takim razie naruszający przepisany porządek, przez służbę policyjną i wodociągową będą zatrzymywani i do policyi oddawani dla postąpienia z nimi stosownie do kodeksu kar głównych i poprawczych jako z niewypelniającymi rozporządzeń władz, a dzieci będą powracane rodzicom albo opiekunom, po zapłaceniu przez nich kary w paragrafie 747 kodeksu o karach głównych i poprawczych, t. j. od 10 do 15 kop. sr., oprócz dopełnienia na koszt ich naprawy uszkodzeń, jeżeliby jakie przez dzieci zrządzone były. — Warszawa dnia 9 (24) Grudnia 1856 r. — W zastępstwie, policmajster, radca dworu, *Bogalko*.

— Dyrekcja drogi żelaznej *Warszawsko-Wiedeńskiej*, zawiadamia, że dnia 13 (25) b. m. to jest w pierwszy dzień świąt, kursować będą na kolei tutejszej tylko pociągi osobowe, wychodzące z Warszawy o godz. 4ej po południu do Granicy i Łowicza; — z Granicy o godz. 2ej po południu do Warszawy; — z Łowicza o godz. 8 min. 45 po południu do Warszawy. W drugi dzień świąt i dni następnych wszystkie pociągi według ogłoszonego rozkładu jazdy wysyłane będą.

— Donoszą z *Grodna*, iż dnia 3 b. m., odbył się obrzęd zaślubin *Jana Ursyna Niemcewicza*, z panną *Weroniką Lachnicką*, córką marszałka *Grodzińskiego*, *J.W. Romana Lachnickiego*, i *Józefy z Szukiewiczów*.

Wilno 20 Listopada. Onegdajsze nabożeństwo niedzielne w katedralnym rzymsko-katolickim kościele, pozostanie na długo w pamięci i sercach mieszkańców naszego miasta. Jaśnie Wielmożny biskup *Wileński Wacław Żyliński*, po otrzymaniu Bulli Ojca świętego, potwierdzającej mianowanie Jego przez NAJMIŁOŚCIWSZEGO MONARCHĘ arcy-biskupem *Mohylewskim*, metropolitą wszystkich

dolatujące z pól gwary ochoczej żniwiarzkiej drużyny.

Okolo południa konie nasze dobrze się już pomęczyły, droga tumanila się na każdym kroku okładając nas warstwą żółtawego pyłu. Mój towarzysz wciąż milcząc, wdycha głośno lub drzemie, ja znów nie śmiejąc przerwać jego zadumek, i sam również nie skory do pogawędki, siedziałem zaszepiony.

— Ech cóż u Boga mój bracie! — odezwał się nakoniec pan *Szymon* wyciągając z pod koła spadającą wciąż katanke — tak się nastrzępiłeś jak nieprzymierzając wróbel przed deszczem — było i przeszło, nie ma co dumać, jeszcze jej przecie karku z głowy nie zdejmują.

— Ale bo...

— Ale nie bo — przerwał mi zadąsany towarzysz — frymarczyła, szastała panie mój, i djabeł wziął jak swoje. Ja tam panie mój nad głupcami czasami i litować się nie potrafię. — Wierz mi bracie, to mię więcej gniewa, żeby ten kogo los tak dobrze od urodzenia postawił na nogi, z zimną krwią i niewytłumaczoną zajadłością lał do upadku.

Rzymsko-Katolickich kościołów w Cesarstwie, przed tygodniem kazal obwieścić z ambony, że w dniu tym przed wyjazdem swym do stolicy, będzie celebrował w katedrze mszę św., i udzieleniem pasterskiego błogosławieństwa, pragnie z wierną się swoją owczarnią pożegnać. Jakoż o godzinie 10ej rano, niezliczony tłum ludu obojg płci i wszelkiego stanu napelniał już cały obszar świątyni, a rzewne i uroczyste uczucie celu zebrania, malowało się na wszystkich twarzach. Podzielał je widocznie i sam dostojny Arcy-Pasterz, gdy spotkany, jak zwykle, u drzwi przez duchowieństwo, z którym się miał rozstawać, zbliżał się do stopni ołtarza, z kądem ostatni raz przed odjazdem miał błogosławić ludowi. W czasie Mszy Św., znakomity professor Wileńskiego seminarjum, ks. Ludwik Zdanowicz, zwracając przy kazaniu mowę swą do Jego Arcy-pasterskiej Mości, wynurzył mu w imieniu duchowieństwa i ludu najczulszą wdzięczność i podziękowanie za dziegićcio-letnie troskliwe pasterstwo i przewodnictwo duchowne; za niezmordowaną gorliwość o wzrost o rozszerzenie czci i chwały Bożej, a o pożytek i zbawienie powierzonego mu ludu, i nakoniec za ojcowską uprzejmość, z jaką raczył przychylić się do próśb kapituły, przyjmując i nadal zarząd djecezji Wileńskiej.

Następnie po skończeniu mszy św., sam JW. arcy-pasterz, przed udzieleniem błogosławieństwa miał ze stopni ołtarza pożegnalną przemowę do duchowieństwa i ludu, w której wspomniawszy w rozrzucający sposób o nowem wysokiem swém powołaniu i o bliskim rozstaniu się z ukochaną swą owczarnią, dziękował naprzód kapitule wileńskiej za jej braterską zawsze życzliwość i pomoc, oraz za okazaną mu w ostatnich chwilach ufność, powołując go do zarządzenia i nadal djecezją wileńską, następnie zaś całemu duchowieństwu, za gorliwe współpracownictwo w winnicy pańskiej, przyczem zwracając mowę do młodzieży duchownej, z ojcowską troskliwością upominał ją aby się starała zawsze być godną świętego powołania swojego i odpowiedzieć oczekiwaniom kościoła i pasterza. Nakoniec, żegnając w ogólności całą swoją owczarnię, dostojny arcy-pasterz zastawił jej jako upominek, to ojcowskie życzenie, aby wszyscy, jakiegobądź stanu i powołania; rodzice i dzieci, panowie i słudzy, urzędnicy i podwładni, bogaci i ubodzy, chodzili godnie wedle wysokiego powołania swego, sprawując je jako synowie światłości, czyniąc to co Bogu jest miłym, i jako ludzie rozumni, poznając drogi woli Bożej. „Nie zapominajcie też w modłach waszych i o mnie“ — dodał w końcu rozczulony arcy-pasterz, — który z wzniesionem do Boga sercem, udzielał wam Pasterskiego błogosławieństwa, a pokój Boży niechaj strzeże serc waszych i myśli waszych w Jezusie Chrystusie.“ — Słowa te poprzedzające uroczyste udzielenie błogosławieństwa wywołały wzruszenie powszechne, które towarzyszyło wyjściu arcy-pasterza, budząc w sercach to wspólne życzenie, iżby go Bóg na nowem stanowisku wspierał, a pracownictwu jego w winnicy

Swojej, w najdluższe lata błogosławić raczył.

Tegoż dnia w Ostrej-Bramie, z powodu zamknięcia uroczystości N. M. P., JW. Metropolita celebrował Nieszpory, po których nader licznie zebranemu ludowi udzielał pasterskie błogosławieństwo, i raz jeszcze w ten uroczysty sposób wierną swą owczarnię pożegnał. (*Kurjer Wileń.*)

Korrespondencja Kroniki.

Z gub. Kowieńskiej, 28 Listopada r. s. 1856 r.

Będąc zmuszonym zatrzymać się przez parę dni na stacji w Poczcie nad Niemnem, dla niepodobieństwa przeprawy przez rzekę, i mając czasu wolnego do zbytku, postanowiłem zawiadomić was o wypadkach, których byłem naocznym świadkiem. Oto wczorajszego poranku, przededniem, po przeszło 24 godziny trwającej odwilży, z nieustającym prawie na chwilę deszczem, lód połamał się na Niemnie z trzaskiem i w mgnieniu oka cała powierzchnia rzeki zaczęła się posuwać ku stronie ujścia. Wilja, Niewierza, Dubisza i inne wpadające do Niemna rzeki, puściły również tejże samej chwili, pomimo to stan wody podniósł się był tylko na tym ostatnim półtora sążnia od zwyczajnej wysokości. Dziś woda już opadła i kry rzadziej płynąć zaczynają; jest nadzieja, że za dni parę podróżni nie będą doznawali przeszkody w przeprawianiu się przez rzeki, na drodze z Jurborga do Kowna. O ile sądzić mogę z tego com widział, mieszkańcy nadbrzeżni i kupcy, ponieść musieli znaczne straty, z tak nagłego poruszenia się Niemna w niezwykłej porze roku. — W ciągu dnia wczorajszego ze czterdzieści statków mniejszych i większych rybackich, to przewozowych, popłynęło środkiem koryta, ścisnięte pomiędzy krami i nie mogące być ocalonemi. W tej liczbie widziałem jeden bat pruski, parę większych łodzi, kilka bajdaków, jeden prom (jak mi mówiono z Wilji pod Kownem?) i jeden ponton mostowy. O rozbitych partjach berwion spławnych już nie wspomnę, — tego przepłynęło mnóstwo. Ale jedną z nieodżałowanych szkód, będzie zaprawdę strata eleganckiego parostatku *Wilno*, własność hr. Tyzenhauza i comp., który w przystani pod Wilkią o kilka wiorst ztąd na miazgę przez kry pogruhotanym został. Statek ten był nadzieją przyszłej żeglugi parowej naszych rzek, i boleśnem jest przypuszczenie, że to pierwsze doznane niepowodzenie, pochodzące zapewne z niedbalstwa tych, którym dozór nad statkiem był poruczony, może nadal zniechęcić szanownego przedsiębiorcę do postępowania na chwalebnej drodze, którą sam sobie zakreslił, i która stać się mogła kiedyś źródłem bogactwa i ruchu przemysłowo-handlowego dla Litwy.

Z powodu odwilży trwającej już dni kilka, san-na droga w tych stronach zupełnie znikła. Gospodarze wielce się cieszą z tego niespodziewanego stopnięcia śniegów, pod którymi leżał w wielkich massach len jeszcze z jesieni niepodjęty i uważany przez nich za stracony. Jak wiadomo jest to główny artykuł dla wspaniężenia się naszego rolnika.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A M E R Y K A.

— Według doniesienia otrzymanego z Kartagenu wybór prezydenta w Nowej Grenadzie wypadł na korzyść pana Mariano Aspina, który otrzymał 93,592 głosy. (*Neue Pr. Ztg.*)

— Piszą z San Francisco 3 listopada:

O mało nie przyszło do walnej bitwy między chińczykami z Kantonu i z Hong-Kong, nie w Chinach ale w osadzie chińskiej w hrabstwie Toulumne. Ogół przeciwników wynosił 2,500 ludzi, prawie na równe dwie części podzielonych. Nie wiadomo dokładnie o co poszło tym ex-obywatelom państwa niebieskiego. Ale jak zwykle między nimi więcej było strachu niż bólu. Ta zacięta walka w której było czterech poległych i czterech raniomych, zakończoną została przez przybycie szeryfa i czterech żołnierzy, którzy rozpuścili walczących i 250 wzięli w niewolę.

W Sonora było cokolwiek goręcej. Wybuchło tam pronuncjamento przeciw gubernatorowi Gundara, który został pobity na głowę przez generała Pesqueire dowodzącego wojskiem Aguilara. Pięćdziesięciu poległych i dwustu raniomych pozostało na placu bitwy.

— W Peru co chwila spodziewają się nowej rewolucji. (*Indep. Belge.*)

A N G L J A.

Londyn 18 Grudnia. Na dzisiejszem posiedzeniu dyrektorowie Banku postanowili zredukować stopę eskonta na 6%.

(*Pr. St. Anz.*)

A U S T R J A.

Wiedeń 16 Grudnia. Mówią, że postanowiono znieść niektóre dawne tytuły wysokich godności, które za bardzo przypominają dawną konstytucję węgierską, a które utraciły i tak w skutku ustawy, atrybucje jakie do nich były niegdyś przywiązane. I tak tytuł Palatyna od czasu usunięcia się arcy-księcia Stefana w roku 1848 nie był już nikomu nadawany i może być uważany za wygasły, a tytuł bana Krocacji zstąpi zapewne do grobu z hrabią Jellaczyc, albowiem tytuł ten został mu dożywotnio nadany. (*Le Nord.*)

— Wiedeń ma podobno znowu otrzymać swoje korpusy obywatelskie i to dwa, jeden złożony z piechoty a drugi z konnicy. Jak dalece posunięte zostały plany tej organizacji, nie wiemy dotąd, ale zapowiadane przez niektóre osoby przywrócenie artylerji zdaje nam się ulegać wątpliwości.

(*Neue Preussische Zeitung.*)

Medjolan 15 Grudnia. *Gazzetta ufficiale di Milano* donosi, że kongregacja prowincjalna i municypalność Medjolanu, przesłały Jego C. Mości adres dziękczynny z powodu ostatnich aktów łaski cesarskiej na korzyść przestępców włoskich.

(*Neue Preussische Zeitung.*)

F R A N C J A.

Paryż 18 Grudnia. Żywość pokupu która wczoraj poprowadziła rentę prawie do 67, dziś znikła; renta znowu była wystawioną na sprzedaż. Przy samym początku notowała się po 66,80, z wolna spadła do 66,50, ale podniosła się znowu na 66,70.

— Eh — odezwałem się nieco śnieliej — pan dobrodziej nie wierysz widzę w fatalność, w niezłomne jakieś przeznaczenie, które mimo najusilniejszych przeszkód i zabiegów naszych, pcha nas do zguby... A wszakże ja sam jestem tego najwidoczniejszym przykładem; najlepsze moje chęci, najświętsze zamiary, odsamego urodzenia prawie coś tak paraliżuje...

— Kuruj się kamforą bracie, to na paraliż jedyne lekarstwo! — przerwał mi uśmiechnięty pan Szymon — ale żart na stronę, cóż ci tak dolega?

— Wszystko co tylko zapamiętać mogę, lecz ostatni cios zanadto już wpłił mi się do serca, dziś nie ma już dla mnie odrodzenia.

— Bajki przeświety sędzie, bajki panie mój, odrzekł śmiejąc się pocieszenie pan Szymon — tylko powiedzno mój bracie o co to poszło?

— W Warszawie urzędowałem przed kilku miesiącami kochałem jedną panią i ona zdawała mi się sprzyjać, ale gdy przyszło do zaręczyn, z powodu że moja matka była pocziwą ekononową z koralami na szyi, wysmiano mnie publicznie i prawie wypchnięto.

— Jakto? gdzie? kto? gadajże? — krzyknął zaperzony Tarkowski.

— Eh pewien tam spekulant.

— A pocóżes się ze spekulantami wdawać co?

— Z potrzeby — mówię — zresztą kto mógł przewidzieć.

— No, a jakże on się zowie?

— Pewno go pan nie zna, niejaki Granicki.

— Granicki? — powtórzył stary, jakby sobie coś przypominał — czekajno, czekajno bracie — mówił trzymając mnie za rękę — niski, chudy, z czarnym zarostem, tak uważasz — kończył suwając znacząco ręką po brodzie.

— Tak, bardzo podobny...

— On, z pewnością on, bo jeszcze mówili że ma drugą żonę, dwie córki...

— To, to, to, ten sam.

— No widzisz bracie, on kupił Sliwice. Oho bratku, poczekajże ty panie jakiś... he, he, na obywatela ci się zachciało... ale mój drogi panie Józefie, wiesz że byłem i jestem przyjacielem twoich rodziców, słuchajno, nie wstydz się nie, opowiedz mi tę historję.

— Dobrze i owszem — mówię ściskając rękę starego — nie mam tu żadnych sekretów, a gdy się wypowiadam przed takim jak pando-brodziej co to wysłuchasz z zajęciem i ze mną pobolisz, to mi i lżej trochę.

Więc też nie nie skrywając, rozpowiedziałem znane już czytelnikom szczegóły mego życia, aż do chwili objęcia obowiązków w domu pani Gąsiewskiej. Pan Szymon słuchał z największym zajęciem wpatrując się we mnie, czasami i łza nadbiegła mu do oka, czasami westchnął ściskając mnie za ramię, a w końcu tak się rozdał, że sapiąc, spluwając i podskakując, o mało co nie wypadł z bryczki.

— O podłota! o nikiemniku! o rabusie! — wołał rzucając się w prawo i lewo. — I to mój mój Boże trzymasz jeszcze takie gadziny na świecie!... No i patrzajże, oni mogli się... oni potrafili... poczekaj bratku... ho, ho, nie byłbym Tarkowskim!...

A tym czasem upał coraz to się powiększał, pan Szymon rozirytowany, szeptał do siebie wywijając rękoma, ja poczęłem się niecierpliwie nie mogąc ujrzyć końca tak mordującej podróży, choć wioski migały się jedna za drugą, choć bardzo często zwykłe pozdrowienie „szczęść Boże“ oddawane żniwiarzom przerywały tę jednostajność.

(*Dalszy ciąg nastąpi.*)

Pod koniec giełdy rozeszła się wieść, że bank angielski zniżył stopę eskonta i przez to renta podniosła się znowu do 66,80.

Kredyt ruchomy trzymał się mocno na 1470, kołaje żelazne placily się tak jak wczoraj.

— Urzędowa nota względem Neuszatelu, jest dotąd głównym przedmiotem zajęcia. Ta nota w której niektórzy upatrują bezpośrednio osobisty wpływ Cesarza, w bardzo rozmaity sposób jest oceniana. Może ona odosobniając zupełnie Szwajcarję, uczynić rozwiązanie tej sprawy daleko przedszem, ale z drugiej strony sądzą że ten stanowczy tego dokumentu utrudnia radzie związkowej drogą pojednawczą. Takie jest zdanie szwajcarów mieszkających w Paryżu, a szczególnie tych którzy reprezentują interes Rzeczypospolitej.

Również zdaje się że wrażenie tego dokumentu objawi się w Anglii przez wielkie rozdrażnienie. Jednakże ponieważ gabinet angielski nie może Związkowi szwajcarskiemu nie pomódz moralnie, będąc związany protokołem londyńskim, ani tēm bardziej popierać go materialnie, dla jego pozycji geograficznej, w której mocarstwo morskie nie dla niego dziać nie może, przeto powszechnie sądzą, że Szwajcarja po jakimś oporze który uzna potrzebnym dla swojej godności, będzie mogła ustąpić bez ubliżenia sobie, naleganiom powszechnym.

— Fakt powinszowań posłanych przez Cesarza królowi neapolitańskiemu z powodu szczęśliwego uniknięcia niebezpieczeństwa w ostatnim zamachu, jest niewątpliwy. Oto autentyczne szczegóły w tym przedmiocie. Jak tylko wiadomość o tym zamachu doszła do Paryża, Jego Ces. Mość polecił konsułowi naszemu który pozostał w Neapolu, aby poniosł królowi Ferdynandowi wyrażenia uczuć Jego Ces. Mości. Zdaje się że Cesarz z komunikował się z rządem angielskim, aby go skłonić do podobnego kroku. Jakoż rząd angielski przychylił się do tej propozycji i ten krok uprzejmości został wspólnie uczyniony. Ten mały fakt jakkolwiek nie wchodzący w obręb stosunków politycznych, wzmacnia jednakże nadzieję pojednawczego załatwienia sprawy neapolitańskiej.

— Obiad który był na dziś zapowiedziany u księcia Hieronima dla księcia Pruskiego, został odroczony z powodu słabości Jego Ces. Wysokości. Bal w Tuilerias zgrupował około 600 osób zaproszonych. Z ciała dyplomatycznego zaproszono tylko ambassadorów i młodszą część urzędników jako potrzebnych do ożywienia zabawy tańcem.

— Dziś akademja francuzka odebrała na posiedzeniu urzędową wiadomość o śmierci pana Salvandy. Posiedzenie zostało natychmiast zamknięte. Nabożeństwo żałobne za duszę nieboszczyka, odprawione zostanie 27go b. m. w kościele Karmelitów w Paryżu.

Kwestja rzeźnictwa zajmuje ciągle bardzo żywo radę muncypalną. Nie ma wątpliwości że postanowiono zbliżyć do Paryża targi na bydło.

Zrozkazu Cesarza który jak wiadomo zajmuje się bardzo szczerze Algierją, przyspieszane są prace mające na celu utworzenie nowych muncypalności w różnych prowincjach tej nowej afrykańskiej kolonii.

— Mówią o ważnych nieporozumieniach jakie miały zajść między merami paryzkimi i prefektem Sekwany. Idzie tu podobno o dystrybucję wsparć dobroczynnych, które prefekt chciał podciągnąć pod swoje atrybucje. Merowie podali się do dymissji, ale sprawa ta podobno już dziś została zgodynie załatwioną.

Paryż 19 Grudnia. *Moniteur* ogłasza dziś zapowiedziane zmiany w podprefekturach. Dekret ten dotyka 51 podprefektów, z których 6ciu otrzymało wprost dymissję.

Pan Hatzfeld wręczył Cesarzowi list swego monarchy z podziękowaniem za przyslaną Jego Król. Mości wielką wstęgę legji honorowej.

— *Journal des Débats* w następujący sposób donosi o śmierci p. Salvandy:

„W tej chwili otrzymaliśmy smutną wiadomość o zgonie p. Salvandy. Oddał on ducha dziś w poniedziałek (15go b. m.) o godzinie w pół do dziesiątej z rana po okropnych cierpieniach znoszonych z godną podziwiania siłą duszy i prawdziwie chrześcijańską rezygnacją i zdaniem się na wolę Bożą. Zachowując do ostatniej chwili najzupełniejszą przytomność umysłu, pożegnał w najtkliwszy sposób wszystkich którzy go otaczali, swego syna p. Pawła de Salvandy, swoją córkę margrabinę d'Aux i swoją szlachetną małżonkę.

Pan Salvandy na kilka dni pierwiej otrzymał śś. Sakramenta z rąk ks. biskupa z Evreux. Urodzony w Condom w czerwcu 1795, miał więc dopiero 61

lat i gdyby nie smutny wypadek który dni jego skrócił, można mu było wrożyć długie życie. Zaledwie kilkanaście dni temu jak p. Salvandy własnoręcznie poprawiał korektę nowego wydania jednego z dzieł swoich.

Nie tu czas i miejsce oceniać rzadkie i świetne przymioty pana Salvandy, rycerską prawosć jego charakteru, duszę śmiałą i pełną poświęcenia, zawód polityczny który przeszedł z chlubą, jego talent pisarza, cnoty człowieka prywatnego i dobroć jego serca. Pomówimy później więcej w tym smutnym przedmiocie; nikt lepiej od nas nie znał pana Salvandy i nikt nie zdoła lepiej oddać zupełną sprawiedliwość jego pamięci. Pan Salvandy był jednym z naszych kolegów; przez wiele lat żyliśmy z nim, a to było dostatecznem dla zjednania mu z naszej strony najgłębszego szacunku i najszerszego przywiązania. Nikt nam nie zaprzeczy, kiedy powiemy, że nauka traci w panu Salvandy jednego z najznakomitszych jej reprezentantów, akademja francuzka kolegę kochanego i szanowanego, kraj jednego z najlepszych obywateli, ludzie poczciwi człowieka z sercem, na którego mogli liczyć w każdej okoliczności.

— Minister wojny otrzymuje liczne prośby od oficerów garnizujących we Francji, którzy proszą o przeniesienie do pulków stojących w Afryce, aby mogli mieć udział w wielkiej wyprawie przeciw Kabyli, która ma się rozpocząć na wiosnę.

— Neapolitańczycy mieszkający w Paryżu, otrzymali wezwanie od margrabiego Antonini, aby się udali do Brukseli na *Te Deum*, które ma być odśpiewane na podziękowanie Panu Bogu za opiekę nad królem Ferdynandem, którego życie było narażone przez zamach morderczy.

— Pani Ducayla, tak sławna przez swoje stosunki z Ludwikiem XVIIIym, zapisała hrabiemu Chambord swoje przepyszne dobra Saint Ouen, (gdzie w roku 1814 podpisana została ustawa) pod warunkiem żeby wystawił tam pomnik dla niej. W razie nieprzyjęcia tego zapisu przez hr. Chambord, (co też istotnie nastąpiło); miasto Paryż było w testamencie wymienione jako drugi legatarjusz z temi samymi warunkami. Rada muncypalna Paryża, przez wzgląd na moralność, nie chciała przyjąć warunku dołączonego do tego zapisu, a tēm samem zrzekła się i całego legatu, który tym sposobem wrócił do naturalnych spadkobierców hrabiny Ducayla, między którymi figuruje książę Craon.

(*Indépendance Belge*).

— Czytamy w *Corresp. Generale* następujący list datowany z Berlina 15go grudnia, któremu zostawiamy zupełną odpowiedzialność za fakta jakie donosi.

„Książę Fryderyk Wilhelm znajdujący się obecnie w Paryżu, miał polecenie zaprosić Cesarza Napoleona, aby na przyszłą wiosnę odwiedził dwór berliński, i piszą nam z Paryża że Cesarz francuzki przyjął to zaproszenie.

Zapewniają z dobrego źródła, że rząd pruski nie myśli czekać do wiosny z przedsięwzięciem środków przeciw Szwajcarji. Król jak zapewniają, nie chce żeby zdążono wydać wyrok przeciw rojalistom neuszatelskim, i im bardziej władze szwajcarskie spieszą się z poprowadzeniem procesu przeciw obwinionym, tēm bardziej zbliża się chwila, w której Prussy powezną stanowczą decyzję. Lada dzień możemy spodziewać się ogłoszenia rozkazu mobilizacji.

Ponieważ rada związkowa szwajcarska odmówiła zastosowania się do przedstawień mocarstw na korzyść uwięzionych rojalistów, przeto opinja publiczna w Europie pochwali zapewne postanowienie Pruss, zapewnienia siłą oręza uszanowania dla swoich praw.

Wiadomo aż nadto jak dalece król Fryderyk Wilhelm IVty kocha pokój i nie można wątpić że widać nie ma żadnego innego środka do wyboru, tylko drogę siły zbrojnej. To też uznały rządy które niedawno oświadczyły że nie myślą sprzeciwiać się w jakikolwiek sposób ewentualnemu działaniu Pruss przeciw Szwajcarji.

Zapewniają przy tēm że Cesarz francuzki otwarcie oświadczył generałowi Dufour, że nie ma wcale zamiaru bronić neutralności na którą Szwajcarja zdaje się chcieć powołać, przeciw militarnemu atakowi ze strony Pruss.

(*Ind. Belge*).

— Czytamy w korespondencji *Czasu* z Berlina 16 grudnia: Mówią tu dość powszechnie o przygotowaniach w ministerjum wojny i o postawieniu na stopę wojenną kilku korpusów. Powodem do tego ma być naturalnie sprawa neuszatelska. Wia-

domosć ta nie była bez wpływu i na tutejszą giełdę.

S Z W A J C A R J A.

Bern 16 Grudnia. Dziś Izba oskarżeń postawiła w stanie oskarżenia 66 obwinionych w sprawie neuszatelskiej; 14 oskarżonych przeznaczono do drugiej kategorii, względem której decyzja na później została odłożoną. Dwie osoby, to jest hrabia Pourtales-Georgier, i adwokat Perrot, prezes dawniej rady miejskiej, zostały uwolnione z pod oskarżenia; a wypuszczeni tymczasowo na wolność za złożeniem po 50.000 fr. Henryk de Rougemont, Edward de Pourtales-Pary i August de Montmolin, a Karol Souven pleban i Gutellat za złożeniem kaucji po 5.000 fr. Mathey de l'Etany został bez kaucji wypuszczony na wolność ponieważ należy do drugiej kategorii. Do tej kategorii należy kilka set osób mniej skompromitowanych.

Journal de Francfort z dnia 18 b. m. zawiera depeszę z Bern pod datą 17 b. m., donoszącą, że otrzymano tam notę rządu pruskiego i że stosunki dyplomatyczne między Prussami i Szwajcarją zostały zerwane. Rada Związkowa zgromadziła się na nadzwyczajne posiedzenia i postanowiła zwołać zgromadzenie Związkowe.

(*Preussischer St. Anzeiger*).

T U R C J A.

Konstantynopol 10 Grudnia Wczoraj wybuchł tu pożar który trzysta domów pochłonął.

Feruk-Kan wysłał gońca do Teheranu, a sam zabiera się wkrótce wyjechać do Paryża.

Wielka rada zgromadzoną była przedwczoraj wieczorem u Seraskiera. To posiedzenie którego celu nie wiemy, trwało do późnej nocy. Mówią, iż kwestja finansowa była na niem obszernie roztrząsaną. Propozycje względem założenia Banku narodowego tureckiego znowu z kilku stron są przedstawiane. Dom Rothschild, towarzystwo kupców konstantynopolitańskich, i pan Layard, który niedawno wrócił z objazdu po głównych zakładach finansowych europejskich, współubiegają się w tym projekcie. Ale Porta jako warunek *sine qua non*, udzielenia przywileju na Bank, przedstawia znaczną pożyczkę, przynajmniej 8 milionów fst., która jest nieodbitnie potrzebną aby raz na zawsze przywrócić porządek w finansach Porty.

W ostatnich dniach zauważano częste konferencje między naczelnikami rozmaitych poselsw europejskich i Reszydem-paszą. Sądzą tu, iż te konferencje tyczą się rozmaitych kwestji jakie mają być roztrząsane na konferencjach paryzkich.

Dopisek. W chwili odesłania listu dowiaduje się, że posiedzenie rady ministrów u Seraskiera, o czem było wyżej powiedziano, miało za przedmiot instrukcje jakie mają być przesłane reprezentantowi Porty w kongresie paryzkim. Konferencje miane z ambassadorami zagranicznymi, spowodowały potrzebę zmodyfikowania nieco posłanych dawniej instrukcji.

(*Indep. Belge*).

W Ł O C H Y.

— Gazeta urzędowa neapolitańska podaje następujące szczegóły względem zbrodniarza który się targnął na życie Jego Król. Mości. Nazywał się on Agesilao Milano, pochodził z gminy San Benedetto Allano w Kalabrii, z rodziny mieszczańskiej. Miał lat 26. W roku 1848 z powodu nagańnego postępowania został wydany z grecko-włoskiego kolegium. W tym samym roku wziął on udział w powstaniu band kalabryjskich i miał zajęcie z wojskiem wysłanem dla przywrócenia porządku w Kalabrii, ale nie był prześladowany sądownie za to przestępstwo a następnie korzystał z amnestji 8 lutego 1852 roku. Ale zamiast się poprawić naraził się na proces polityczny, albowiem głośno objawił zbrodniczą myśl, że gotów byłby targnąć się na życie Jego Król. Mości. Ale wielki sąd kryminalny nie mógł zgromadzić dostatecznych przeciw niemu dowodów i postanowił akta w archiwum swoim zachować i przystąpić na nowo do śledztwa gdy więcej dowodów otrzyma. Ale Milano który od swojej zbrodniczej myśli nie odstępował, myślał tylko o środkach wykonania jej. W tym celu za pomocą fałszywych papierów legitymacyjnych uszedł niegodnie czujności władz i w maju r. b. zaciągnął się do wojska i został weielony do trzeciego bataljonu strzelców, gdzie aż do chwili zamachu pozostawał nie wchodząc wcale w zażyłość ze swemi kolegami.

— Oto jeszcze niektóre szczegóły względem sprawcy zamachu przeciw królowi neapolitańskiemu:

W piewszem przesłuchaniu więźnię wyraził się z goryczą przeciw wyprawie generała Nunzia-nte. Poniosła ona, mówił, śmierć i zniszczenie w łó

no jego rodziny i dla tego poprzysiągł pomścić się za to.

Ponieważ jak zkadinał wiadomo, będąc tylko dla braku dowodów wypuszczony na wolność po rewolucji 1848 roku zostawał pod nadzorem policji i jedynie przez niedbalstwo lub umyślne zapomnienie syndyka z San Benedetto mógł otrzymać paszport do Neapolu i zaciągnąć się do wojska, przeto podobno syndyk ten i dwie inne osoby zostali aresztowani w skutku rozkazu przesłanego telegrafem.

Prefekt policji i jeneral-porucznik Souzat inspektor brygad, badali królobójcę. (Indép. Belge).

Przegląd Muzyczny.

KONCERT WILLMERSA W SALACH REDUTOWYCH.

Onegdajszy program koncertu Willmersa, danego w salach redutowych, przypomniał nam owe świetne czasy, w których fortepjanista z rozgłosnem imieniem, jak najdoskonalej obchodził się bez obcej pomocy, sam zapelniając od początku aż do końca program koncertu przez siebie dawanego. Istotnie, przed kilkunastu laty, fortepjanista pierwszego rzędu, był to bohater wszędzie oczekiwany, pożądany i podziwiany. Skoro tylko przybył do którego z większych miast europejskich, osoba jego była zaraz przedmiotem ogólnego zajęcia, o nim nie mówiono jak tylko o jego długich włosach lub palcach, o cudach przez niego na fortepianie wykonywanych, o dziwnym lub eleganckim sposobie noszenia się jego, jednym słowem każdy rad był go ujrzeć i słyszeć... Publiczność uzbrojona pękami kwiatów, biegła do sali koncertowej, by niemi obsypać i uwieńczyć skronie szczęśliwego tryumfatora, a jako pantery czyhają na ukryciu na przebiegające obok ich zasadzki niewinne antylopy, by się na nie rzucić i poznać, tak damy dyktantki z chciwością czatowały, ażali pod silnemi i lotnemi jak błyskawica palcami pogromcy klawiszów, nie pęknie i nie wyłecijaka struna, którąby sobie mogły unieść i schować, niby drogą pamiątkę dnia tak dla nich szczęśliwego.

O! błogie to były czasy; urok ich (u nas przynajmniej) jest jeszcze tak silny, że pomimo potężnego błota i deszczu, zeszło się wczoraj dosyć osób, by posłuchać siedmiu ustępów muzycznych, mających się wykonać li tylko na *samym fortepianie*, ale prawda — przez Willmersa, fortepjanistę, który gra swoją zyskał sobie niemało w Niemczech sławy, a którego dzieła oddawna znane są naszej powszechności muzycznej. Jednakże entuzjazmu nie było, chociaż artystę tego policzyć należy do rzędu najznakomitszych dzisiejszych wirtuozów. Gra jego jest nadzwyczajnie jasna i czysta, tusz posiada prześliczny, gamme miękka i lotna, arpedżja i biegniki czyli passaze niezwyklej dokładności, tryll jak na przykład w kompozycji *Leć ptaszku, leć*, cudownie piękny, równy i dający się stopniować w sile od pianissimo aż do forte i napowrót. Jednym słowem we wszystkich utworach własnego układu, jakoto: *Tęsknota na morzu*, *Przejażdżka gondoli*, *Sylfida* i *Lapompa di festa*, wykończenie pod względem mechanizmu i sztuczności wykonania było tak ogromne, że wzbudziło nieudany podziw pomiędzy słuchaczami. Tylko po skończeniu *Serenady erotycznej* (na samą lewą rękę), sąsiad mój, który z wielką uwagą przysłuchiwał się grze koncertanta, zapytał mnie:

— Proszę pana, dla czego on to jedną ręką wykonywa?

— Dla wykazania biegłości lewej ręki — odrzekłem naiwnie.

— Hm, to być może, ale pan się zgodzisz ze mną, że gdyby tę sztukę dwiema rękami odegrał, niezawodnie lepiej by była wykonana, a przynajmniej żadnej skazy w exekucji by nie było.

Skinąłem głowę na znak zupełnego przyznania słuszności sąsiadowi i w milczeniu słuchałem do końca koncertu, który mi się pod względem muzycznym wydał bardzo ubogim.

Kompozycje Willmersa są efektowne, nieprzebieżne, lecz żadnej w nich myśli oryginalnej nie ma; zdaje się jak gdyby były pisane na tle utworów Thalberga i Henselta; to co ci dwaj kompozytorowie oddawna w rozmaity sposób wypowiedzieli, Willmers powtarza i to zbyt lekko i dosyć trywialnie, a gdyby nie wyborne i prawdziwie mistrzowskie wykonanie, niewarto byłoby o nich wspominać. Nawet owa korona onegdajszego koncertu: *La pompa di festa*, dzieło tak powszechnie znane, mogło się wielu osobom podobać, lecz tym

ktoży z poważniejszego stanowiska na sztukę muzyczną zwykli się zapatrywać, niepodobalo się wcale, bo ubóstwo, jakkolwiekbaż przystępnego motywu i efektownych niby warjantów, niemożę w zupełności zadowolnić tych, co dla muzyki na koncert przychodzą. Tryll, chociaż jakem to już wyżej powiedział, wirtuoz posiada cudownie piękny, lecz fortepjan nie dla tego jest najbogatszym instrumentem pod względem harmonji, by na nim przez 8 lub 10 minut świergotać wciąż bez przerwy (Leć ptaszku, leć), ma on inne, wyższe i szlachetniejsze przeznaczenie, a biada artystcie, który go do takiej lichy posługi zmusza. Nie można pochwalić tych szumnych tytułów, jakimi Willmers ozdabia swe kompozycje, np. *Tęsknota na morzu* (dla czego nie na lądzie?) *Przejażdżka gondoli* i t. p. Chopin niewyszukiwał nazwisk dla swych utworów, a jednakże w jego *Preludjach*, *Etudach*, *Nokturnach* etc. więcej jest poezji, aniżeli w massie ramot bardzo wielu dzisiejszych fortepjanowych kompozytorów, błyszczących świetnemi tytułami.

Dziwne są losy dzieł Chopina, — młodzi, nie doświadczeni i niewyrobieni nalezycie fortepjanisci, rwą się do publicznego ich wykonywania, przeciwnie zaś starsi, dojrzalsi wiekiem i doświadczeni w sztuce, widocznie że stronią od tego.

— Wielka szkoda — rzekł do mnie powtórnie ów sąsiad pod koniec koncertu — że Willmers nie wybrał coś z utworów Chopina; artysta tak skończony jak on, niezawodnie z wielkim wdziękiem by je odegrał, a nawet zdaje mi się, że szczytne myśli nieodżałowanego ziomka naszego, pięknie by się pod miękim i delikatnym tuszem tego wirtuozu wydały; pojęcie bowiem śpiewu i frazowanie takowego, byłoby dobrze wypowiedziane, to nie ulega wątpliwości; wszak pan uważałeś jak on ładnie odegrał sonatę *cis mol* Beethowena, chociaż w scherzu pozwolił sobie zniżenia i dodawać nuty, a w finale figurę początkową zamiast od *piano* stopniować *crescendo* do *forte*, to on przeciwnie od *forte* do *piano* stopniował. Jednakże pomimo zbyt może romantycznego wykonania tego dzieła (co w żadnym razie w utworze klasycznym miejsca mieć nie powinno), całość pięknie była oddana i wielce za to wdzięczny koncertantowi jestem, że choć jedno porządne dzieło wykonał. Mnie się zdaje, że powinno być ustanowione prawo, ażeby tacy artyści jak Willmers, koniecznie tego rodzaju utwory na publicznych koncertach wykonywali, bo jeżeli oni tego nieuczynią, któż nam da poznać w całym blasku to bogactwo pomysłów muzycznych, tak pod względem idei jako i obrobienia, w jakie obfitują utwory Beethowena, Mendelsolna, Chopina i t. p.? juściż nie młodzi poczynający wirtuozi, których liczba niestety strasznie się rozmnożyła. Nareszcie, któż ma korzystać z koncertów znakomitszych artystów, jeżeli fatalaszkami ogół słuchaczy zbywać będą? nikt — a, myślę się, skorzystają zawsze z tego sprzedającego muzykę Willmersa & comp.

I znów skinąłem głowę na znak najzupełniejszego przyznania słuszności szanownemu memu sąsiadowi, a wróciwszy do domu, postanowiłem uwagi jego podać pod sąd publiczności w nadziei, że może znajdzie się ktoś dobrze nam i Willmersowi życzący, i raczy mu je przetłómaczyć, a na przyszłym koncercie tego niepospolitego fortepjanisty, posłyszemy może więcej klasycznych utworów.

M. K.

— W gazecie Gubernialnej Kijowskiej znajdujemy następujący artykuł ks. Przyszcoskiego.

Każdemu wiadomo, że żaby ogłuszający swój koncert zaczynają z początkiem wiosny, i kończą dopiero w głębokiej jesieni. Zwracając uwagę na skrzeczenie i krzyk żab, łatwo spostrzegać się daje, że one w ciągu wiosny, zwłaszcza w miesiącu maju, krzyczą mocno i przeciągle, pośród lata (zapewne od działania letnich upałów), krzyk ich cichszy i słabszy, podczas zaś jesieni w koncertach żab można spostrzegać większe osłabienie i większą nieprzyjemność głosu. Nadto przed deszczem i po deszczu, żaby krzyczą weselę i raźniej aniżeli przed posuchą i podczas suszy. Pod tym względem, żaby dla ludu prostego zastępują wszelkie barometry i termometry. Z krzyku żab wieśniak bardzo trafnie odgaduje zmianę pogody. Tym sposobem można wyprowadzać wniosek, że krzyk i śpiew żab czule są na wpływ atmosfery, na zmiany klimatyczne. Podług czynionych w moim sąsiedztwie spostrzeżeń, żaby przez czas cholery nie odbywały zwykłych koncertów. Straszna klęska,

cholera, jakby przejęła strachem same nawet żaby. Wprawdzie odzywały się niekiedy, ale krzyk ten niebył już wcale stały. W czasie zwyczajnym żaby krzyczą weselo i donośnie, a przed ich odezwaniem słychać przedewszystkiem koryfeuszów pieśń intonujących, w czasie zaś choroby przewodcy ci zupełnie milczeli, żaby śpiewy swoje rozpoczynały wszystkie razem, lecz cichutko bojaźliwie, jakby się bały, i to kiedy niekiedy, zdawało się jakby obumierały, wyrzekając się wesolego życia swego. Godne także uwagi, że każdy śpiew swój ucinął raptem. Ze względu że żaby czule są na zmiany powietrza, tudzież na elektryczność, czyby z opisanego zjawiska nie dało się wyprowadzić co pożytecznego i nowego dla nauki o cholery.

NEKROLOGJA.

(Art. nad.) — Żyłomierz, dnia 25 Listopada 1856 roku. — Oplakaliśmy tu ś. p. Kazimierza Komornickiego zmarłego dnia 22 t. m., oplakaliśmy go w pełnem znaczeniu tego wyrazu, bo był to człowiek jedyny, że powiem szczegółowy dla tego, iż przez całe życie swoje nie miał netylko żadnego nieprzyjawnego, ale niechętnego nawet, a nie był z lichy tych, których nijakimi nazywamy, owszem miał wysoką naukę, był właścicielem ziemskim, i od wyjścia ze szkół pełnił służbę publiczną (śmierć zastała go na urzędzie deputata z wyborów w tutejszej izbie cywilnego sądu), więc w zetknięciu się z ogółem naszej prowincji, a jednak powtarzam, nie miał żadnego nieprzyjawnego i niechętnego nawet. Jakże to była tajemnica jego zachowywania się, jakie sprężyny działania na sercu? — żadne inne, tylko najwyższa miłość ludzi, a miłość ta, jest cierpiąca, łaskawa, łagodna słodka, nikomu niezadrosi, złości niewyrządza, nienadyma się, niewzrusza się ku gniewu, i nie raduje się z niesprawiedliwości. Cóż dziwnego żeśmy dajacego nam taką miłość Kazimierza ukochali z całego serca i żeśmy go zmarłego ze łzami boleści odprowadzili do domu wiecznego spoczynku; a liczny był orszak, choć z własnej woli ś. p. Kazimierza pogrzeb się odbywał bez okazałości zewnętrznej, bez mów pochwalnych, które niemy niedodały, gdyż każdy żywe miał swoje własne pochwały, bez muzyki nawet, która nie potrzebowała ludzkiej do żalu, gdy żalu tego z wewnętrznych pobudek pełne były serca, gdy boleści było w nadmiarze na widok rozpaczony żony i rzewnego płaczu czworga małoletnich dzieci, a był ś. p. Kazimierz i ojciec niezwykajny, bo się on sam wychowaniem swych dzieci i kształceniem ich talentów po większej części osobiście zajmował. Należałoby tu wspomnieć jeszcze o literackich pracach zmarłego, nie o tych jakie przed laty drukowane były w *Atheneum* i w *Gazecie Warszawskiej*, a o tych jakie po nim pozostały, ale ma je w swoim ręku najlepszy jego przyjaciel p. J. I. Kraszewski, i on jak wiemy, zda o tem dziedzictwie duchowem ogółu, ze szczególnym życiorysem zmarłego sprawę, w jednym z pism periodycznych, z wolnością powtórzenia tego we wszystkich innych.

DONIESIENIA.

Księgarnia, skład nut i papieru Maurycego Orgelbranda W WILNIE.

Utrzymuje ciągle znaczne zapasy tak krajowych jak i zagranicznych dzieł w różnych językach, i we wszystkich gatunkach, liczny dobór *Nut*, *Map*, *Atlasów* i *Globusów* jeograficznych; przyjmuje prenumeratę na pisma periodyczne, zurnalne mied krajowe i zagraniczne i na ządanie wszelkie zapisy skutecznie w krótkim czasie. Bardziej obecnie ułatwione i rozgałęzione stosunki handlowe zaopatrują często powyższy zakład we wszystkie nowości literackie i muzyczne, wnet po ogłoszeniu ich przez wydawców i niezwłocznie takowych dostarczyć obowiązują się, po cenach najprzystępniejszych; książki krajowe po cenach miejscowych, zagraniczne po tychże samych z doliczeniem tylko kosztów transportu, nuty zaś bez wyjątku, czyto w kraju, czy zagranicą wydane, po cenach miejscowych; różniących się od dotychczasowych (Wileńskich o 20—25 kop. na każdym rnbu). Drukowane katalogi książek i nut znajdujących się w powyższym zakładzie, przesyłają się bezpłatnie do miejsc wskazanych. — W miarę przybywania nowości dodatki katalogów ukazują się. Zapisujący z prowincji książek na rs. 40, albo nut na rs. 5—6, kosztów przesyłki nie ponoszą, przy znacniejszych partjach korzystniejsze warunki. Na miejscu kupujący w mniejszych partjach, zyskują odstępstwa kosztom pocztowym wyrównyujące, a przy większych partjach jak zwykle korzystniejsze warunki. Posiadający rzadkości bibliograficzne szczególnie z 16go i 17go wieku, a życzący takowe zbyć lub na inne dzieła zamienić, proszeni są o wiadomość i ceny, jako też o ścisłe objaśnienie, w jakim są stanie dzieła do zbycia. Poszukującym rzadkości, księgarnia ofiaruje pośrednictwo. Dla wygody korespondentów swoich, taż księgarnia utrzymuje stałe zapasy *strun prawdziwie włoskich*, *katalonji paryskiej*, *papieru biurowego i listowego*, od najwskwintniejszych gatunków angielskich i francuzkich, do zwyczajnego na codzienny użytek. Posiada nadto *Maszynkę* do suchych (en relief) odcisków *biuletów wizytowych*, liter początkowych i całych imion na papierze listowym i w tym celu zamówienia przyjmuje.

Księgarnia pod firmą Zawadzkiego i Węckiego przy ulicy Krakowskie-Przedmieście wprost Saskiego placu w domu PP. Wizytek pod Nr 389, otrzymała z Wilna **Pamiętniki z życia Ewy Felńskiej** autorki Wspomnień z podróży do Syberji, pobytu w Berezowie i w Saratowie. 3 tomy. Wilno. 1856. Cena exempl. Rs. 5. (Nr 34. — 1.)

Administracja rządowa dochodów skarbowych tabacznyczych w Królestwie Polskiem — Na zasadzie reskryptu komisji rządowej przychodów i skarbu z dnia 19 listopada (1 grudnia) 1848 r. Administracja rządowa przez pisma powszechnie a mianowicie Gazetę Rządową, Policijną, Warszawską i Kurjera Warszawskiego trzykrotnie w miesiącu styczniu 1849 r. ogłosiła, że sprzedaż w zakładach publicznych cygar za licencjami z zagranicy sprowadzonych pod żadnym pozorem nie może mieć miejsca pod karą jak za defraudację. Gdy przecież pomimo takiego ogłoszenia dostrzegać się daje, że sprzedaż takiego rodzaju cygar po handlach kupieckich, winnych i korzennych, pocukierniach, restauracjach, kawiarniach i innych zakładach w Warszawie ciągle jest praktykowaną i coraz do większych dochodów rozmiańców, z uwagi przeto na dobro dochodów skarbowych tabacznyczych, administracja rządowa na zasadzie cytowanego na wstępie reskryptu komisji rządowej przychodów i skarbu ponownie do powszechności podaje wiadomości, że cygara za licencjami z zagranicy przez prywatnych lub handlujących sprowadzane, służą tylko do własnego użytku tej osoby, która licencją pozyskała, że zatem tak same licencje jako też cygara za nimi do kraju tutejszego weszły, ani sprzedawane ani odstępowane innym być nie powinny i nie mogą, a to pod karą za defraudację postanowioną. Służba tabaczna surowy otrzymała rozkaz ścisłego dochodzenia po handlach kupieckich, cukierniach, restauracjach, kawiarniach i innych zakładach w Warszawie sprzedaży cygar nie pochodzących ze składów tutejszych i pociągania do odpowiedzialności w drodze fiskalnej przeciw temu ostrzeżeniu postępujących, którzy skutki jakie zład wynikną własnej winie przypisać będą musieli. — Warszawa dnia 1 (13) grudnia 1856 r. — Członek rządowy, assessor kolegjalny. Nowakowski. — Członek ekonomiczny, Kronenberg. — Naczelnik kancelarii, J. Łaszewski. (Nr 19. — 2.)

PATEK PHILIPPE et Comp.

Rękodzielnicy zegarmistrzostwa w Genewie, zaszczytzeni pierwszymi medalami na wszystkich wystawach ogólnych, uwiadomiamy publiczność, iż te zegarki tylko uważane być powinny za pochodzące prawdziwie z ich rękodzielnictwa, przy których znajduje się świadectwo drukowane, stwierdzone tymże własnoręcznym podpisem, ręczące za dobry gatunek i dokładne wykończenie. — Składu nie mają oni nigdzie za Genewą, lecz wyrobów ich dostać można u wszystkich znaczniejszych zegarmistrzów. (Nr 33. — 1.)

Nowo-otworzony Kantor GUWERNERÓW, GUWERNANTEK I BON.

Gdy w krótkim czasie kantor mój zjednał sobie powszechne zaufanie i względy szanownych obywateli tak z Królestwa, jak również z najodleglejszych stron Cesarstwa, którzy będąc zadowoleni z wyboru osób przez pośrednictwo tegoż kantoru przedstawionych do kształcenia młodzieży, mam nadzieję, że sumienne postępowanie moje i znajomość gruntowna tego zawodu, zjedna mi sympatię zupełną, tem więcej, że rozgałęziwszy moje stosunki z zagranicą, jestem w możności wszelkim żądaniom zadosyć uczynić, ułatwiając sprowadzanie z zagranicy cudzoziemców, tak nauczycieli i nauczycielek, jak również bony do konwersacji. Obecnie zaś zapisani są do umieszczenia: guwernantki różnych stopni, polki, francuzki i niemki, z muzyką i innymi talentami, nadto guwernerowie cudzoziemcy i polacy z zagranicznych uniwersytetów. — Przybyli krajowicze z Paryża, wykształcili tamże swój talent muzyki, pragnie dawać lekcje na godziny, za dość mierne wynagrodzenie. — Ulica Krakowskie-Przedmieście Nr 435 na 1. m. piętze. — Helena Nowolecka. (Nr 26. — 2.)

PRZYJECHALI DO WARSZAWY
Gerbel Rigel-adjutant J. C. MOŚCI pułko. z Petersburga, Andrychiewiczowie Michał i Józef ob. z Przybrowic nr 2673, Bentkowski Leon ob. z Mikołajewka nr 584, Chwoszczyński Piotr ob. z Petersburga nr 625, Gawronski Edw. ob. z Kowna nr 586, Kruszkowski Stan. ob. z Górki nr 556, Kleczkowski Erazm ob. z gub. Mśkieskiej nr 626, Łempicki Adolf ob. z Maluzyna nr 584, Mierzejewski Ant. ob. z Chotczy nr 634, Melechowiec Fel. ob. z Putuska nr 551, Okęcki Józef ob. z Krobowa nr 584, Raczyński Marceł ob. z Kozic nr 634, Wrześniewski porucznik z Brześcia Lit. nr 634, Wojciechowski Bazyli

radca stanu z Kiszewia nr 570, Zamojski Tomasz i Karol hr. z Jadowa nr 472, Halpert Mikołaj ob. z Wiednia nr 486. Szwykowski radca honorowy z Paryża nr 634.

WYJECHALI Z WARSZAWY
Bieniecki Ludwik ob. do Grodka, Bonacki Benedykt ob. do Berdyczowa, Cielecycy Feliks, Zdzisław i Stefan ob. do Włocławka, Komierowski Jul. ob. do Jasiennicy, Markowscy Walenty ob. do Netty i Ant. ob. do Zamhoka, Paszkiewicz Józef ob. do Woszczyna, Szydłowski Aug. ob. do Radoryża, Załeski Jan ob. do Berdyczewa, Lewi Lesser kup. do Berlina, Soltan Michał ob. i Słizien Alfred ob. do Włoch.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ. dnia 22 Grudnia 1856 roku.

Monety.	żądano		płacono	
	Rs.	kop.	Rs.	kop.
Pół-imperjały rossyjskie	5	16	—	—
Dukaty hollenderskie nowe ważne . . .	—	—	—	—
Papiery.				
Obl. skar. (4%) za 100 rs. (oprócz kup.)	82	84	—	—
Bilety skarbu Królestwa Polskie. (4% ^{25/100})	—	—	—	—
Listy zastawne białe II okresu (oprócz kuponu) (4%) za 100 złp.	—	—	—	—
Listy zastawne białe III okresu (oprócz kuponu) (4%) za 15 rs.	14	47 1/2	—	—
Obligacje cząstkowe na 500 zł. (oprócz kuponu) (4%)	—	—	—	—
Cert. banku na obl. cz. lit. A na 300 zł.	—	—	—	—
" " lit. B. na 200 zł. bez proc.	—	—	—	—
" " procentowe (5%)	—	—	—	—
Dowody Kom. Centr. Likwid. za 100 zł.	—	—	—	—
Nowa rossyjska pożyczka z roku 1854 oprócz kuponu (5%)	101	36	—	—
" " z roku 1855	102	69	—	—
Oblig. Współki Żegluga Parowej w Królestwie Polskiem (5%) za rs. 750	—	—	—	—
Wexle.				
Berlin 100 Tal.	2 M.	93	45	—
" " " " 100 Tal.	k. t.	—	—	—
Gdańsk 100 Tal.	2 M.	—	—	—
" " " " 100 Tal.	k. t.	—	—	—
Hamburg 300 Bmk.	2 M.	142	50	—
Londyn 1 Ft. St.	3 M.	6	24	—
Moskwa 100 Rs.	k. t.	99	50	—
Petersburg 100 Rs.	1 M.	—	—	—
" " " " 100 Rs.	k. t.	—	—	—
Paryż 300 Fran.	2 M.	74	70	74
" " " " 300 Fran.	1 M.	—	—	—
Wiedeń 150 Zł. R.	2 M.	89	70	—
Wrocław 100 Tal.	2 M.	—	—	—

Wartość kuponu bieżącego od obl. skar. Rs. — kop. 91 1/2
od listów zastawnych kop. 30
od nowej rossyjskiej pożyczki Rs. — kop. 97 1/2

Jutro i pojutrze w obu Teatrach nie będzie widowisk.

Wielka królewsko-niderlandzka

Menażerja

niegdys p. van Aacken, a obecnie pogromcy zwierząt

G. KREUTZBERG,

Dziś i w dni następne otwartą jest na placu za ogrodem Krasińskich.

Codziennie od godziny 1szej i 4tej po południu. G. Kreutzberg dawać będzie przedstawienia z lwami, tygrysami, lampartami, panterami, hyenami, niedźwiedziami i t. d.; poczem odbywać się będzie ogólne karmienie wszystkich zwierząt. Blizsze szczegóły w afiszach dziennych zamieszczone będą. (Nr 16. — 11.)

SKŁAD HERBATY WSIEWOŁODA ISTOMINA. CENY ZNIŻONE.

W skutek Ukazu NAJJAŚNIEJSZEGO PANA z dnia 1 sierpnia 1855 roku, ułatwioną jest wymiana herbaty na granicach Chin, a przytem otwarta przez kupców Rossyjskich nowa droga na komorę Semi-Palatynską, o czem gazeta rossyjska *Siewiernia Pczela* już ogłosiła Publiczności. W roku 1856 nastąpiła wymiana herbaty w Kiachcie, w wielkiej ilości i na bardzo korzystnych warunkach; to nastęrczyło możność zniżenia cen na wszystkie gatunki herbaty, które nadeszły teraz do mojego składu z jarmarku Makarjewskiego w Niższym Nowogrodzie. Aby zawiadomić o tem Szanowną Publiczność, mam zaszczyt przedstawić wykaz *zniżonych cen herbaty*.

Wykaz cen herbaty chińskiej.

dostarczonej drogą lądową przez cesarstwo Rossyjskie i sprzedawanej w magazynie **W: M: Istomina** w Warszawie, przy ulicy Krakowskie-Przedmieście, w domu przechodnim Rezlera pod Nr. 451.

HERBATA CZARNA.

Semi-Palatynska Za funt Rsr. 1 kop. 20
San-sin-ska — — 1 — 50
Familijna — — 1 — 80
Chumy, z kwiat. 1go gatun. — 2 — —

HERBATA KWIECISTA

Siu-ju-chu Za funt Rsr. 2 kop. 40
San-ju-kon — — 2 — 70
My-ju-kan-wan-sun-czo 2 gatun. — 3 — —

Osoby życzące mieć sobie dostarczoną herbatę z mojego magazynu przez pocztę, nie za przesyłkę nie placą, lecz opłacają tylko przesłanie pieniędzy, jak w Królestwie równie i w Cesarstwie.

Nie obiecuję jak inni handlujący herbatą, odstępować procent i dodawać rabaty, ale natomiast sprzedawać będę towar sumiennie i za dobroć gatunku zaręczam.

Dla osób zamieszkających na prowincji starać się wysyłać herbatę przez pierwszą odchodzącą pocztę, upakowaną w mocne skrzynki, dla zabezpieczenia od uszkodzenia w drodze.

Dla kupujących całymi cybkami, herbata dostarczana będzie zupełnie w takim samym stanie, w jakim odebrana została z Chin.

Osobom zamieszkającym na prowincji herbatę na Rsr. 1 kop. 20 i Rsr. 1 kop. 50, magazyn nie odsyła *franco*, lecz na koszt wypisującego, dla tego raczą wyraźnie wypisywać swój adres i miejsce pobytu.

Herbata wydaje się z mojego magazynu w paczkach jedno-funtowych, pół-funtowych opatrzonych stemplem wyciśniętym na ołowiu, a cena i waga herbaty wydrukowana jest na samej paczce.

1ej Gildji kupiec Warszawski **Wsiewołod syn Mawyma Istomin.**